

Överenskommelse om långsiktigt höjda och trygga pensioner

Det svenska pensionssystemet

- Principöverenskommelse 1994, beslutades 1998 och infördes 1999 till 2003
- Politiskt hållbart, stöd av majoritet i riksdagen
- Systemet vårdas av Pensionsgruppen där alla partier har veto för att säkra långsiktig stabilitet
- Finansiellt stabilt och autonomt
- ”Hållbart till nästa istid”
  - men räcker pensionerna?

Pensionsreformen 2.0

- ny överenskommelse för långsiktigt höjda och trygga pensioner

- En övergripande överenskommelse mellan sex partier
- Allt måste nu utredas – men riktningen är klar

Socialminister Annika Sjöberg (S) och finansmarknadsminister Per Bolund (MP), presenterar pensionsöverkommelsen under en pressträff i riksdagen. Foto: TT

” Analys: Kan vara viktigaste beslutet den här mandatperioden

Mats Knutson
Inrikespolitisk kommentator
Följ

[→ Fler artiklar](#)

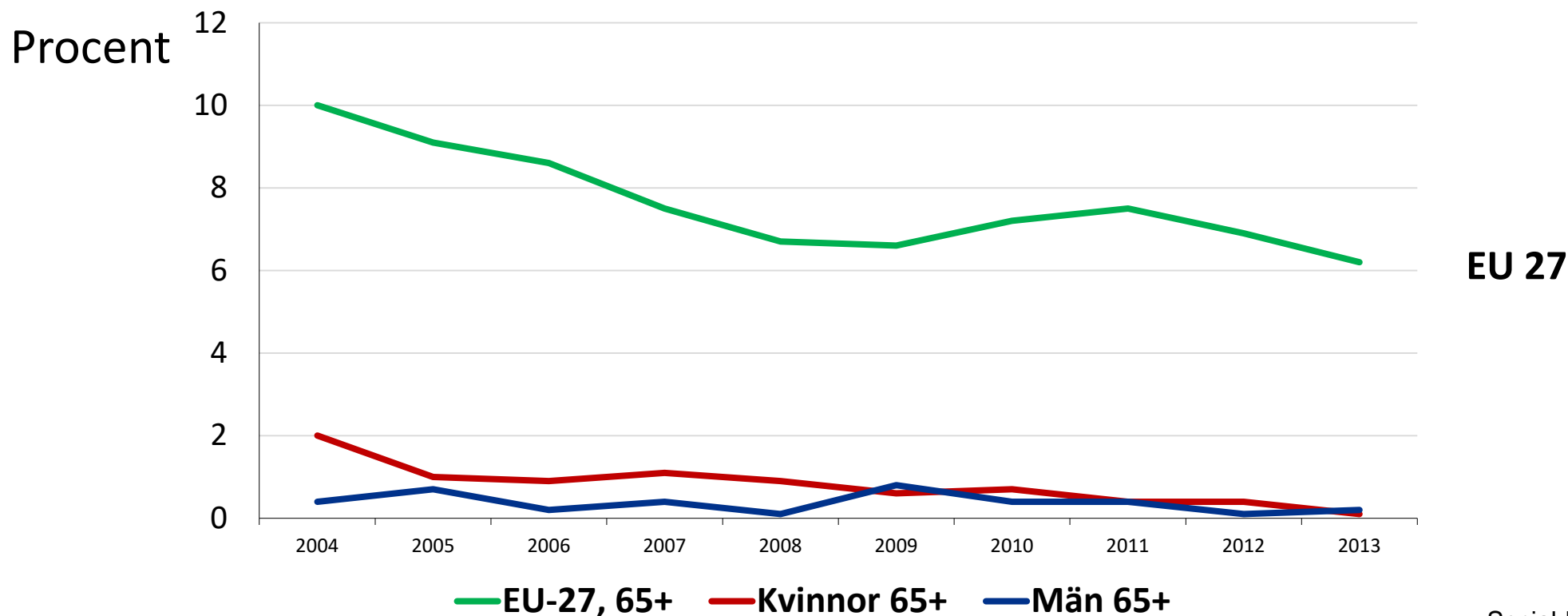
En överenskommelse i fem delar

1. Förbättringar för de sämst ställda pensionärerna
2. Ett hållbart arbetsliv och långsiktigt hållbara pensioner
3. Nytt tryggt och hållbart premiepensionssystem
4. Åtgärder för mer jämställda pensioner
5. Moderniserade regler för AP-fonderna

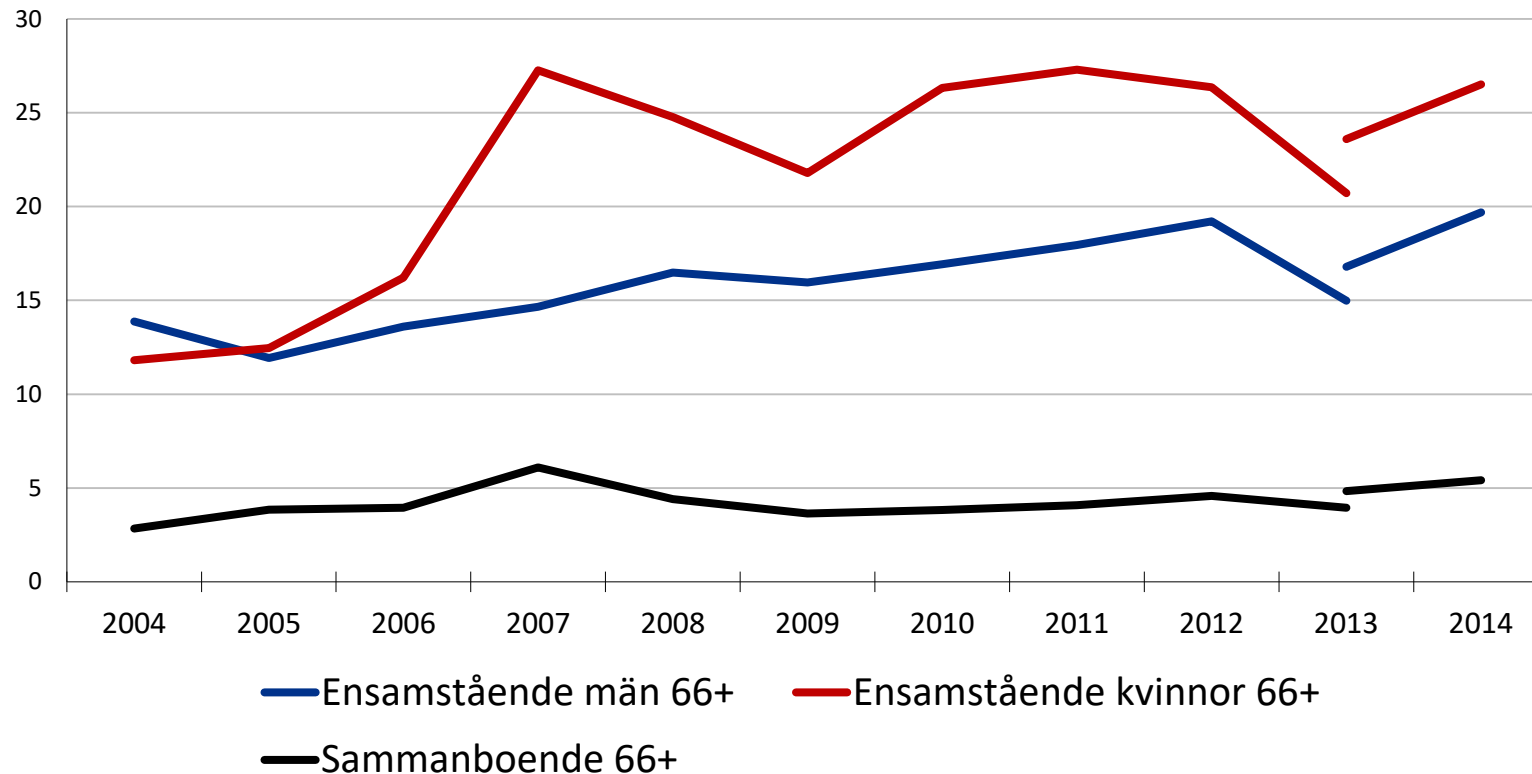
Grundskyddet:

Hur fattiga är våra pensionärer?

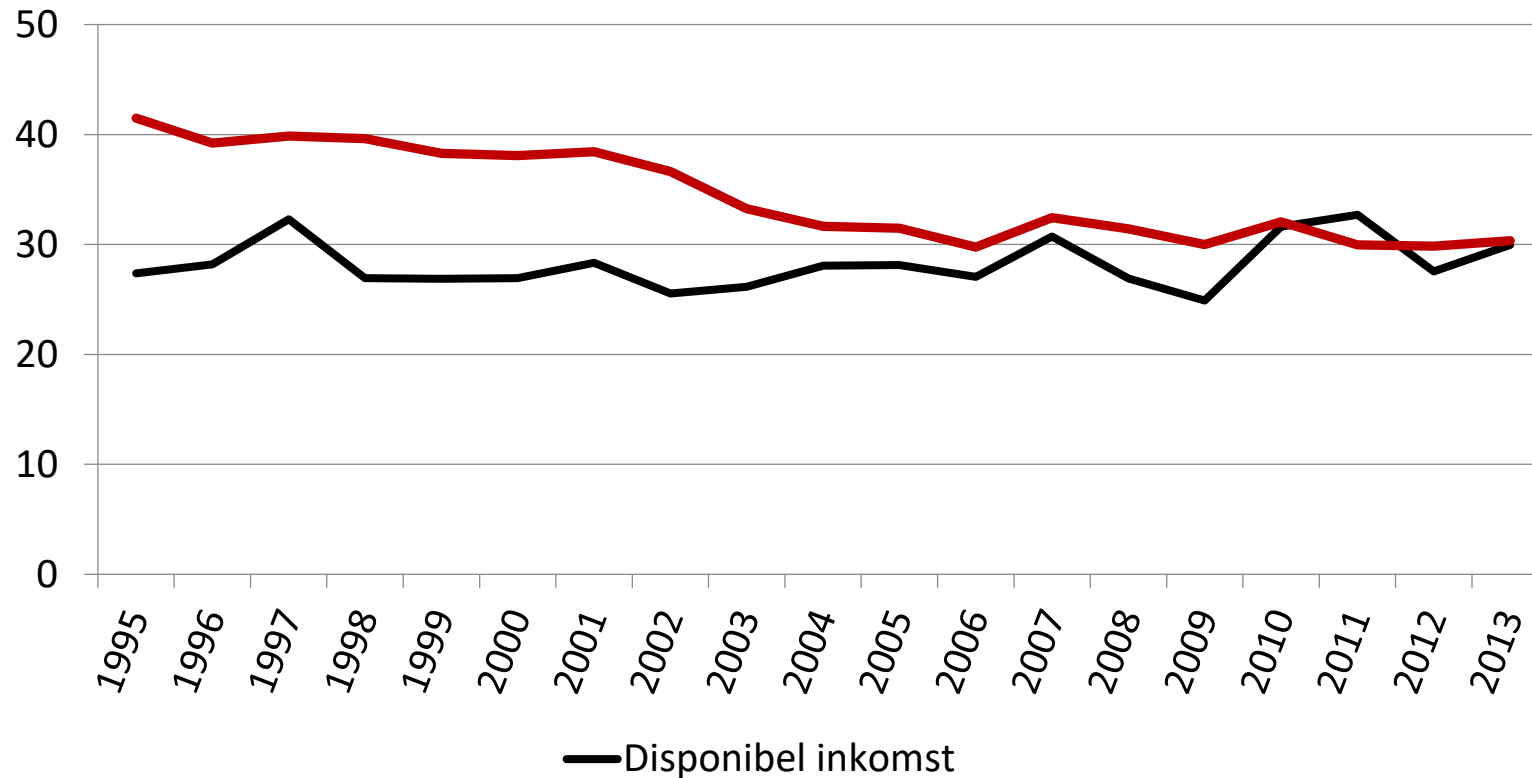
- absolut fattigdom jämfört med EU

Den relativa fattigdomen är hög bland ensamstående

Inkomstgapet 66+, 1995-2013

1. Förbättringar för de sämst ställda pensionärerna

- Reformerat grundskydd för att öka tryggheten för de pensionärer som har det tuffast
  - Garantipensionen utvidgas med ett behovsprövat tillägg
  - Taket för bostadstillägget höjs
  - Bostadstillägget blir mer träffsäkert
  - Personer med garantipension ska kunna förbättra sin ekonomi genom ett längre arbetsliv
- Förslagen presenteras i februari 2018

Pensionsåldrarna:

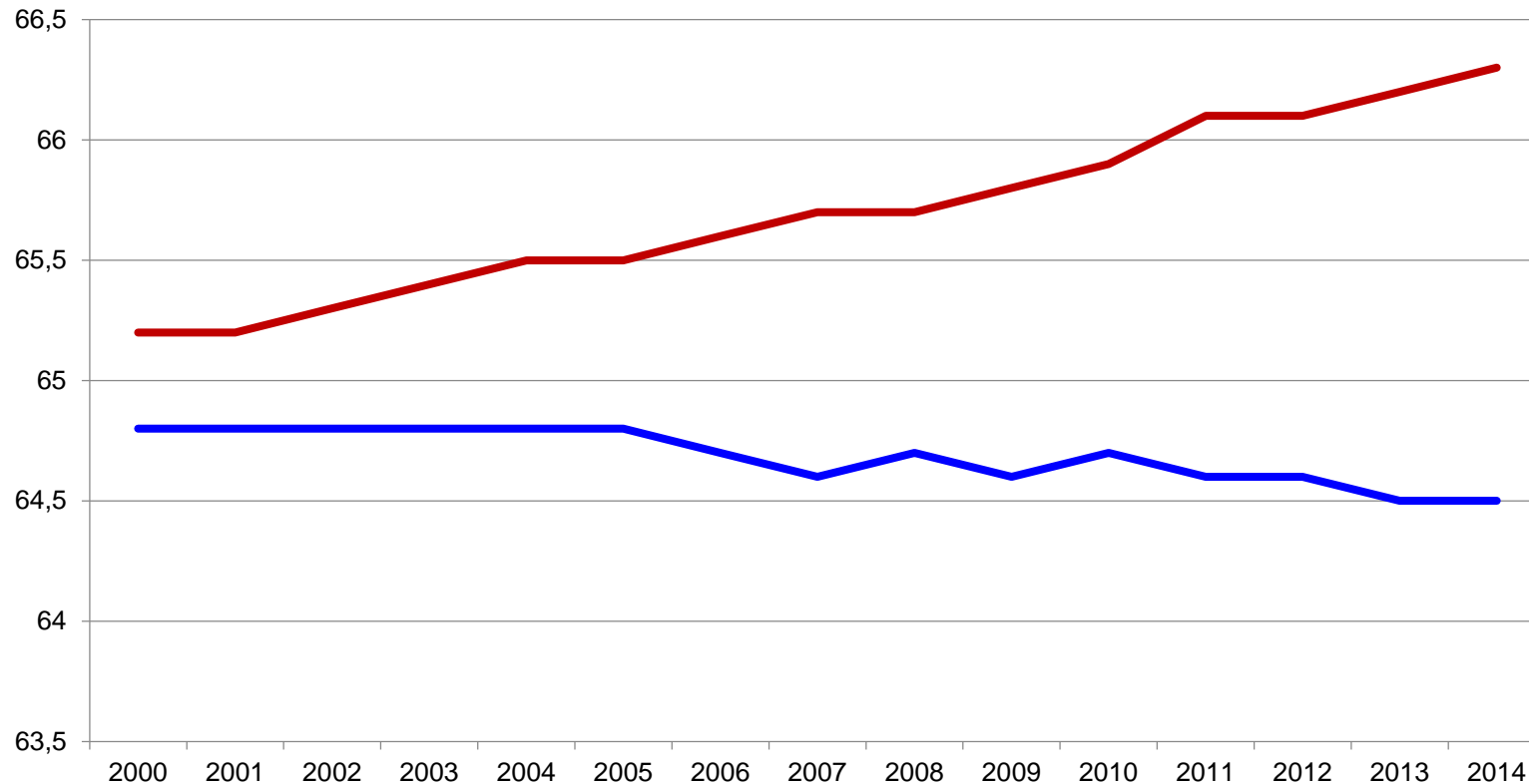
Medellivslängden ökar snabbt

- 3,5 timmar per dygn
eller
- 1 år vart sjunde år

Utveckling av återstående medellivslängd vid 65, 1994-2014

Prognos 1994	1,0 år
Utfall	2,4 år

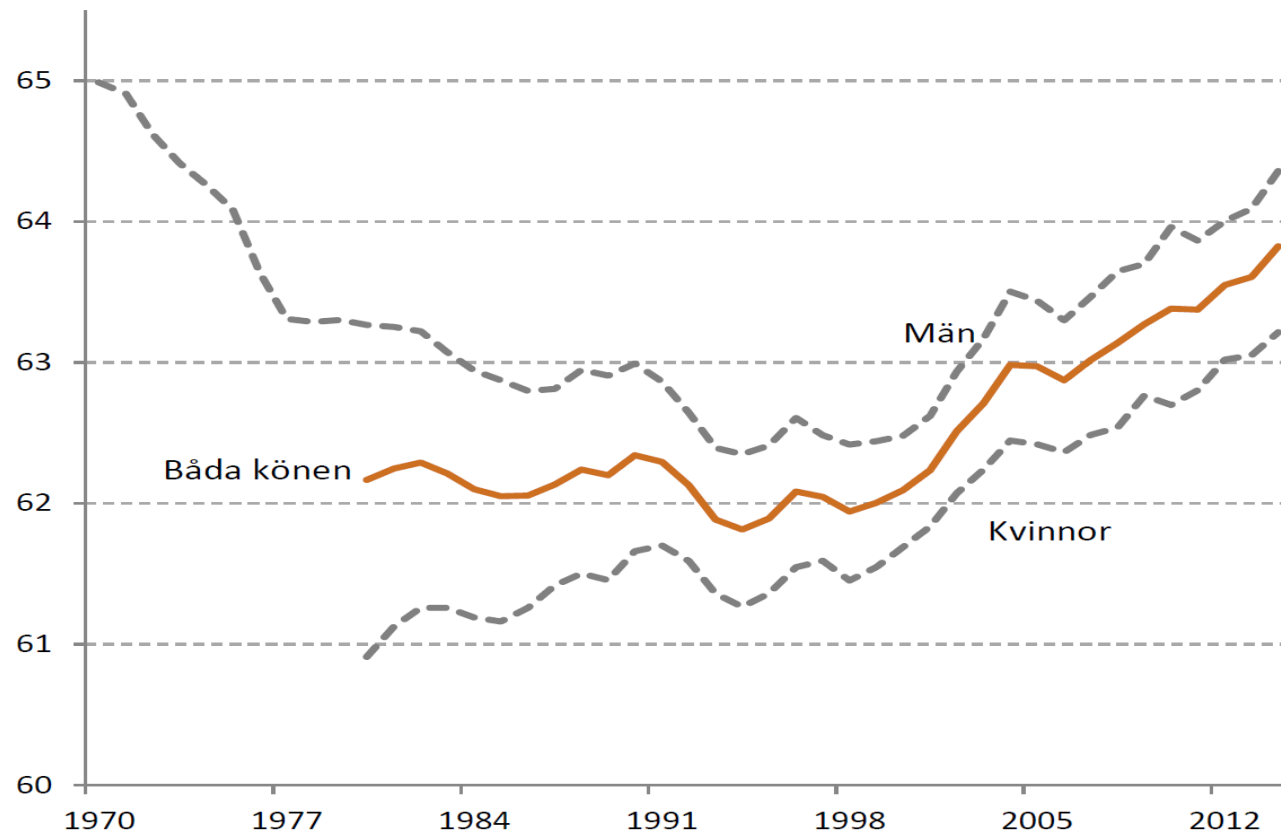
När vi tar ut pensionen - och när vi borde ta ut den

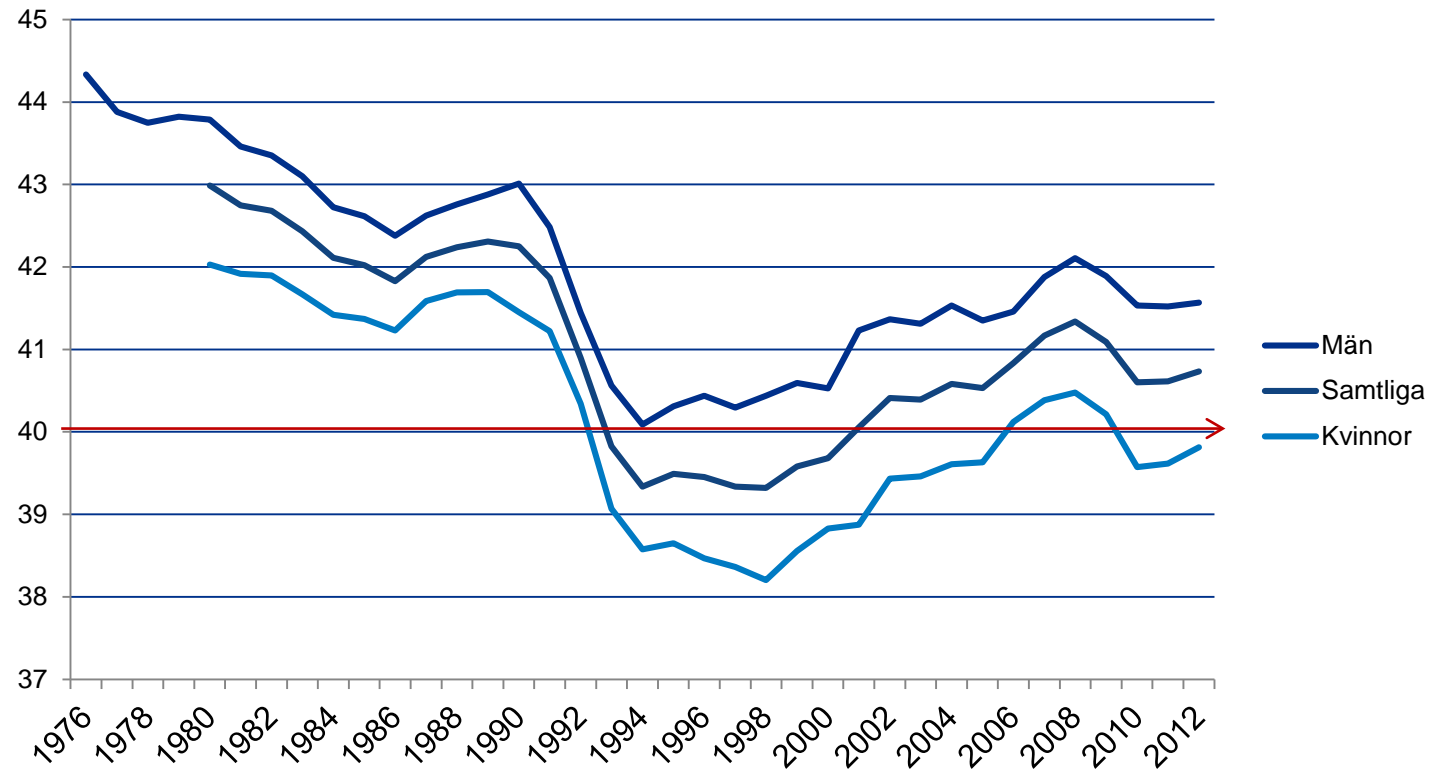
— När vi borde ha tagit ut pensionen

— När vi faktiskt tog ut pensionen

Utträdesålderns utveckling

Antalet arbetsår följer inte medellivslängden

2. Långsiktigt hållbara pensioner

Ingen fast pensionsålder, fortsatt flexibilitet

- 2020**
  - lägsta åldern 61 → 62
  - Rätten att stanna kvar (LAS-åldern) 67 → 68
- 2023**
  - lägsta åldern 62 → 63
  - garantipension 65 → 66
  - Rätten att stanna kvar (LAS-åldern) 68 → 69
- 2026**
  - lägsta åldern 63 → 64
  - garantipension 66 → 67

Alla åldersgränser blir följsamma till medellivslängden

- Åldersgränser i alla kringliggande system höjs (sjukersättning, a-kassa, etc.)
- En riktålder införs som speglar förändringen av medellivslängden
- Åldersgränserna kopplas till riktåldern

Långsiktigt hållbara pensioner

- Undantag för personer med långt arbetsliv
  - Personer med 44-årigt arbetsliv undantas från höjd garantipensionsålder
- Åtgärder för ett hållbart arbetsliv i enlighet med avsiktsförklaring
  - Arbetsmiljö, omställning och utbildningsinsatser
- Löpande samråd med arbetsmarknadens parter för att följa genomförandet
- Tjänstepensionernas reglering i inkomstskattelagen ses över
- Delegation för äldre arbetskraft för ökad kunskap och motverka åldersdiskriminering
- Pensionsavgiftens storlek analyseras vidare

Premiepensionen:

Räntan på kontot är
1%. Inflationen är 2%.
Kommer du kunna
köpa mer, mindre eller
lika mycket för dina
pengar efter ett år?

Premiepensionsutmaningar

- stor spridning
  - onödigt stora kostnader
  - litet intresse, många fonder => risk för missbruk av okunskapen
  - information hjälper inte
-
- Är det rimligt att staten har lämnat över ansvaret och risken?
  - Kan vi acceptera detta för en socialförsäkring?
  - Vad får valfriheten kosta?

3. Nytt tryggt premiepensionssystem

Staten tar ett tydligare ansvar för premiepensionen - med inspiration från Richard Thaler

- I ett första steg införs ett 30-punktsprogram med kvalitativa krav för att säkra dagens fondtorg.
- I ett andra steg blir förvalet en tydlig utgångspunkt. För den som vill finns möjlighet att själv välja på ett kontrollerat och statligt upphandlat fondtorg
- En myndighet, styrd i lag, ansvarar för ett betydligt minskat utbud av trygga, hållbara och kvalitativa fonder

4. Åtgärder för mer jämställda pensioner

▪ Handlingsplan för jämställda pensioner

- Översyn av grundskyddet
- Förenklad ansökning för överföring av premiepensionsrätt
- Utredning av möjlighet för sambor att föra över premiepensionsrätt
- Fortsatt analys av kvinnors tidigare utträde ur arbetslivet
- Fortsatt analys av pensionsrätt för studier och barnår
- Ytterligare överväganden om möjligheten att dela pensionsrätt
- Årlig redovisning av pensionsgruppens arbete
- Pensionsgruppen kommer fortsatt följa utvecklingen av faktorer som påverkar jämställda pensioner

5. Moderniserade regler för AP-fonderna

- **Mer ansvarsfulla och hållbara investeringar för bättre pensioner**
  - Promemorian *Ändrade regler för Första – Fjärde AP-fonderna*
  - Minst 20% i räntebärande papper (i dag 30%)
  - Högst 40% illikvida tillgångar (i dag 5% onoterat)
  - Hållbarheten regleras i lagtext
  - 1 juli 2018